

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	7
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
	ความสำคัญของการวิจัย	8
	กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
	นิยามศัพท์เฉพาะ	13
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
	เอกสารแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา	15
	แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ชาติพันธุ์	18
	แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่	28
	แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	พื้นที่การวิจัย	47
	ขั้นตอนการวิจัย	48
	หน่วยในการวิเคราะห์	52
	ระยะเวลาในการวิจัย	52
	เครื่องมือในการวิจัย	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	การจัดการข้อมูล	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	หัวข้อเนื้อหาวิทยานิพนธ์โดยสังเขป 57
	ข้อตกลงเบื้องต้น 57
2	บ้านภู : อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ของชาวกูยไท 59
	สภาพทั่วไปของหมู่บ้านภู 59
	ลักษณะภูมิประเทศ 63
	ลักษณะภูมิอากาศ 65
	ทรัพยากรธรรมชาติ 65
	ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน 67
	โครงสร้างทางเศรษฐกิจ 81
	โครงสร้างทางสังคม 84
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทบ้านภู 90
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทกับการตั้งถิ่นฐาน 90
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทกับบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย 91
	ภาษากับอุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไท 92
	อุตสาหกรรมทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับการแต่งกาย 93
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทกับอาหาร 94
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชน 97
	อุตสาหกรรมชาติพันธุ์ผู้ไทกับขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม 98
	สตรีครองชาวกูยไทบ้านภู 99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	ประเพณีชาวผู้ไทบ้านภู 104
	ประเพณีย่อยที่ชาวผู้ไทบ้านภูสืบทอดและคงดำรงอยู่ 106
	ความเชื่อหลักที่ส่งผลต่อวิถีวัฒนธรรมชาวผู้ไทบ้านภู 108
	ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องอาหาร 108
	ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องการรักษาโรค 109
	ความเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องมือเครื่องใช้ 109
	ความเชื่อเกี่ยวกับบุคคล ธรรมชาติและ สิ่งเหนือธรรมชาติ 110
	ความเชื่อเรื่องล๋ามกับเครื่องข้ายทางสังคม ชาวผู้ไทบ้านภู 111
	อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 112
	ผญาคำสอย ล้าผู้ไทบ้านภู 113
	ธรรมชาติและจักรวาลวิทยาการแพทย์แผนไทย 113
	อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับสถาปัตยกรรมโบราณสถาน 113
	อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ผู้ไทกับศิลปะการแสดงพื้นบ้าน 115
	สรุปท้ายบท 120
3	การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนของหมู่บ้านภู 123
	การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านภู 123
	พัฒนาการการท่องเที่ยวของบ้านภู 125
	อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไท : การท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน 132
	การจัดตั้งองค์การบริหารการพัฒนา 133
	กระบวนการนำเสนออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทในบริบท 135

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนของหมู่บ้านภู	151
คนในชุมชน “ผู้ถูกท่องเที่ยว” กับ “ผู้จัดการท่องเที่ยว”	152
บริบทแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยว	
เชิงวัฒนธรรม	162
สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง	162
วัดป่าวิเวกวัฒนาราม	163
วัดบรรพตคีรี	164
หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว	165
นักท่องเที่ยวผู้ท่องเที่ยวหมู่บ้านภู	168
การดำเนินงานจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชาวบ้านภู	174
การเตรียมการต้อนรับของชาวบ้านภู	174
การต้อนรับและการจัดกิจกรรม	175
การจัดการบ้านพักโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยว	
ของชาวบ้านภู	176
พื้นที่จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชาวบ้านภู	183
จุดจอดรถรับ-ส่งของนักท่องเที่ยว	184
วัดศรีนันทารามบ้านภู	185
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านภู	185
ลานวัฒนธรรมบ้านภู	186
พื้นที่จัดแสดงจำหน่ายสินค้าชุมชนและของที่ระลึก	192
พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติ	192
ฐานการเรียนรู้วิถีชีวิตตามหลักปรัชญา	
ของเศรษฐกิจพอเพียง	198

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	สรุปท้ายบท	205
4	รูปแบบการบริหารการพัฒนาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไท กับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน	209
	รูปแบบอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับบริหารการพัฒนา	210
	รูปแบบการบริหารการพัฒนาในบริบทการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน	210
	กระบวนการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อการบริหารการพัฒนาเชิงพื้นที่	215
	การจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการบริหาร การพัฒนาเชิงพื้นที่	248
	รูปแบบพัฒนาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับการบริหารการพัฒนา ในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน	256
	สรุปท้ายบท	261
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	263
	สรุปผลการวิจัย	263
	สภาพทั่วไปของชุมชนผู้ไททั้งในด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม และอัตลักษณ์	263
	การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน ของหมู่บ้านภู	265
	การสร้างรูปแบบอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับการบริหารการพัฒนา ในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน	270

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การกำหนดยุทธศาสตร์อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับการบริหาร การพัฒนาในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน	271
รูปแบบการบริหารการพัฒนาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไท ในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน	274
อภิปรายผลการวิจัย	276
ข้อเสนอแนะการวิจัย	287
บรรณานุกรม	293
ภาคผนวก	315
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	317
ภาคผนวก ข รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	321
ภาคผนวก ค รายนามผู้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	333
ประวัติย่อของผู้วิจัย	339

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านภู ตำบลบ้านเป้า	80
2	ลักษณะประชากรแยกตามช่วงอายุ	85
3	แสดงการจัดกิจกรรมตามวิถีชีวิตของชาวบ้านภู	242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

บัญชีภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
2	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมไปยังบ้านภู	60
3	สภาพทั่วไปของหมู่บ้านภู ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง	61
4	แสดงแผนที่เดินดินบ้านภู ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง	61
5	แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพบ้านภู	62
6	แสดงการแต่งกายของผู้หญิงบ้านภู	94
7	แสดงการแต่งกายของเด็กเยาวชนในชุมชนเผ่าผู้ไท	94
8	แสดงการประกอบอาหารแกงกะบั้ง	95
9	แสดงวิถีชีวิตชนเผ่าผู้ไท	97
10	แสดงวิถีชีวิตทางชาติพันธุ์ผู้ไทบ้านภู	98
11	การแสดงวงดนตรีหนุ่มสาวชาวผาแดง	115
12	แสดงการฟ้อนรำผู้ไท	117
13	แสดงเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหาร-หมู่บ้านภู	124
14	สถิติข้อมูลการท่องเที่ยวหมู่บ้านภู 5 ปีที่ผ่านมา	125
15	กลุ่มแม่บ้านใช้เวลาหลังจากกรีบแขกเสร็จแล้ว เพื่อซ่อมรำแพว	160
16	เส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของบ้านภู	163
17	วัดป่าวิเวกวัฒนาราม	164
18	วัดบรรพตคีรี	164
19	การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของบ้านภู จังหวัดมุกดาหาร	183
20	แผนที่แสดงการจัดการท่องเที่ยวของบ้านภู จังหวัดมุกดาหาร	184

บัญชีภาพ

ภาพ		หน้า
21	แสดงจุดรับและส่งนักท่องเที่ยว	185
22	แสดงพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านภู	186
23	การแสดงพื้นที่ลานวัฒนธรรมกับการบริหาร การพัฒนาอัตลักษณ์	187
24	จุดแสดงและจำหน่ายสินค้าของชาวบ้านภูภายใน วัดศรีนันทาราม	192
25	แสดงพื้นที่สภาพทั่วไปของหมู่บ้านภู	195
26	แสดงการประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์บ้านภู	195
27	แสดงครัวเรือนบ้านพักโฮมสเตย์	196
28	แสดงห้องรับแขกบ้านพักโฮมสเตย์	196
29	แสดงห้องนอนบ้านพักโฮมสเตย์	197
30	แสดงวิทยาการบรรยายฐานการเรียนรู้ลดรอยจ่าย	198
31	แสดงการบรรยายฐานการเรียนรู้เพิ่มรายได้	200
32	แสดงการบรรยายและตอบข้อสงสัยของผู้มาศึกษาดูงาน	201
33	แสดงการบรรยายฐานการเรียนรู้วิถีชนเผ่าผู้ไทของบ้านภู	202
34	แสดงการบรรยายฐานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	202
35	แสดงการบรรยายฐานเอื้ออาทร	203
36	แสดงวิถีชุมชน	211
37	แสดงแสดงการประชุมเชิงปฏิบัติการการบริหาร การพัฒนาหมู่บ้านภู	216
38	แสดงผลผลิตจากธรรมชาติอาหารพื้นบ้าน	218
39	แสดงอาหารพื้นบ้านท้องถิ่นบ้านภู	219

บัญชีภาพ

ภาพ		หน้า
40	แสดงการวิเคราะห์ SWOT Matrix การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	231
41	แสดงแสดงข้อบัญญัติหมู่บ้าน	240
42	ยุทธศาสตร์อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไทกับการบริหารการพัฒนา ในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืนของชุมชนบ้านภู	250

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์